

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A., s.r.o.**, T., X., B., zastúpený advokátom, JUDr. Ing. B. P., PhD., A. so sídlom K. X., B. B., proti žalovanému **Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici**, Nám. Ľ Štúra 1, Banská Bystrica, zastúpený A. Ú. & P., S., so sídlom S. X., B. B., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSU BB 2010-642/957-1:OŠSS,St zo dňa 24. mája 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. októbra 2010, č.k. 23S/65/2010-35, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/65/2010 - 35 zo dňa 27. októbra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného č. KSU BB 2010-642/957-1:OŠSS,St zo dňa 24. mája 2010 a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie krajský súd zdôvodnil jednak tým, že v konaní mohol pojednávať aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý sa síce ospravedlnil z pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/22/2009, a to z dôvodu, že účasť žalobcu na pojednávaní nebola nutná, pretože šlo o riešenie právnej a nie skutkovej veci. Navyiac žalobca súhlasil so substitučným zastúpením v danej veci. Krajský súd zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci, sp. zn. 6Sžhuv 87/2008, že nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. Ďalej krajský súd poukázal na ust. § 67 ods. 2 a 69 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. (ďalej len „stavebný zákon“) podľa ktorého stavebník mohol požiadať

o predĺženie stavebného povolenie, avšak toto predĺženie povolenia muselo nadobudnúť právoplatnosť ešte pred uplynutím, čo sa však nestalo. Krajský súd poukázal na to, že nedošlo k porušeniu princípu legitímneho očakávania, ani k zneužitiu práva, ani k obchádzaniu zákona, nakoľko stanovenie zákonnej dvojročnej lehoty zabezpečuje právnu istotu aj pre ďalších účastníkov stavebného konania v tom smere, aby nedochádzalo k poškodzovaniu oprávnených záujmov ďalších účastníkov stavebného konania (hluk, prach, ochrana životného prostredia a pod.). Súd sa ani nestotožnil s tvrdením žalobcu, že zo strany spoločnosti K., spol. s.r.o. došlo k zneužitiu práva, pretože odvolanie bolo podané bez udania dôvodu. Aj podľa krajského súdu nie je potrebné dôvody odvolania uviesť v samotnom odvolaní, ale môžu byť doplnené v priebehu odvolacieho konania. Nakoľko odvolanie bolo spoločnosťou K., spol. s.r.o. podané v deň skončenia platnosti stavebného povolenie (25.marca 2010) , nemohlo dôjsť k splneniu zákonnej podmienky právoplatnosti rozhodnutia a o predĺžení platnosti stavebného povolenia tak, ako ju vyžaduje zákon a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k OSP tak, že ich neúspešnému žalobcovi nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a domáhal sa jeho zmeny podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vrátenia veci žalovanému na nové konanie a rozhodnutie. Namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil keď nepostupoval v súlade s ust. § 59 ods. 2 Správneho poriadku, nakoľko odvolaním napadnuté rozhodnutie možno zrušiť, len ak sú na to dôvody. Podľa jeho názoru správne orgány nemôžu argumentovať pri vydaní rozhodnutia plynutím času. Ak tak konajú dochádza tým podľa jeho názoru k zneužitiu právomoci správneho orgánu a k porušovaniu základných pravidiel správneho konania.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru rozhodnutím žalovaného nedošlo a ani nemohlo dôjsť k nezákonnému zásahu do práv a oprávnených záujmov žalobcu. Žalobca mal možnosť podať návrh na predĺženie lehoty tak, aby o jeho žiadosti mohlo byť rozhodnuté a v prípade podania odvolania niektorým z účastníkov správneho konania. V danom prípade stratilo stavebné povolenie platnosť dňa 25.marca 2010 nakoľko nebolo právoplatne rozhodnuté o predĺžení lehoty. Odvolací orgán nemohol potvrdiť prvostupňového rozhodnutie, nakoľko v danom čase už stavebné povolenie stratilo platnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 246c OSP s poukazom na ustanovenie § 212 ods. 1 a 4 OSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 246c a § 214 ods. 2 OSP a dospel záveru, že a ustálil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vykazuje vady, na ktoré odvolací súd musel prihliadnuť a z ktorého dôvodu nie je možné ustáliť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podaním zo dňa 18. októbra 2010, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 22.októbra 2010žiadal právny zástupca žalobcu o odročenie pojednávania nariadeného na deň 27. októbra 2010 z dôvodu kolízie s pojednávaním vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 22/2009 (dátum vystavenia 27.septembra 2010). Zároveň listom z 18.októbra 2010, ktorý bol krajskému súdu doručený dňa 22.októbra 2010, požiadal o odročenie pojednávania aj žalobca, ktorý zároveň nesúhlasil so substitučným zastúpením na predmetnom pojednávaní.

Krajský súd na pojednávaní konanom dňa 27. októbra 2010 po vyvolaní veci zistil, že sa nedostavili žalobca a ani jeho právny zástupca. Zo zápisnice o pojednávaní (č.l. 32) zo dňa 27. októbra 2010 vyplýva, že krajský súd vyhlásil rozhodnutie, že sa bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, hoci obaja žiadali o odročenie pojednávania a svoju neúčast' ospravedlnili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom je aj žiadosť účastníka konania byť osobne vypočutý na pojednávaní ak o to požiada a predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Preto, ak súd napriek žiadosti o odročenie pojednávania prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníka konania, odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi odníma možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Tým je i právo účastníka, aby jeho vec prejednal súd v jeho prítomnosti. Neznamená to, že by súd nemohol prejednať vec i v neprítomnosti účastníka konania, avšak je povinný vždy účastníkovi konania poskytnúť možnosť, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Samotné ustanovenie § 115 O.s.p. (účinného v čase rozhodovania súdu prvého stupňa) ukladá súdu, aby – ak zákon alebo osobitný právny predpis neustanovuje inak – nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých

prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí doručiť účastníkom tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. V zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, ale aj Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva má účastník právo byť vypočutý aspoň v jednom stupni súdneho konania a o tomto práve by mal byť účastník konania súdom poučený. Taktiež by mal byť poučený o tom, že je povinný predložiť všetky dôkazy na preukázanie svojich tvrdení tak, a v takej lehote, aby s nimi mohol oboznámiť aj účastník vystupujúci na opačnej strane sporu. Až následne je už v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. na účastníkovi konania, či svoje práva využijú alebo nevyužijú.

Vychádzajúc z ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci konania nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka.

V danej veci sa však o uvedený prípad nejedná. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd svojím konaním zasiahol do práva účastníka vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a súdne konanie tak trpí procesnou vadou, pre ktorú je potrebné žalobou napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Zo spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že v prejednávanej veci podmienky na odročenie pojednávania boli splnené a to tým, že súd mal zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu a v rámci hospodárnosti konania odročiť pojednávanie na termín, na ktorom by bol žalobca zastúpený svojim právnym zástupcom. Žalobca totiž nesúhlasil s substitučným zastúpením a preto bol názor krajského súdu nesprávny a nemohol aplikovať na daný prípad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Sžhuv 7/2008. Ak žalobca a jeho právny zástupca navrhli odročenie pojednávania na iný vhodný termín, tak by tým nedošlo k neodôvodneným prieťahom v konaní a bolo by to pre účastníkov konania aj hospodárne a boli by zaručené ich práva na súdnu ochranu v zmysle Dohovoru a Ústavy Slovenskej republiky. Súd prvého stupňa znemožnil žalobcovi zúčastniť sa pojednávania so zvoleným právnym zástupcom na pojednávaní, na ktorom sa rozhodovalo o jeho veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude teda nariadiť na prejednanie veci pojednávanie tak, aby účastníci konania mali možnosť sa ho zúčastniť a aktívne na ňom uplatňovať svoje práva.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. júla 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová